

ezért javasolja az alábbi értelmezést: „Boldogok, akik a Lélek ösztönzésére [lettek] szegények”. Miért terjedt el mégis a „lelki szegények” fordítás? A Szerző szerint ennek lélektani és ideológiai okai vannak, hiszen sokkal kényelmesebb úgy érteni ezt a mondatot, hogy boldogok, akik „üres kézzel állnak az Isten előtt”, vagy akik „mindent Istentől várnak”, mert e hozzáállás képviselőinek végtére semmi dolguk sincs. Aki viszont a Szentlélek hatására önként vállalja a tényleges anyagi szegénységet és társadalmi kicsiséget, arra nézvést e döntés kemény következményekkel jár, sőt tudatos cselekvést követel tőle. Ez az igazi „szűk kapu” (234. o.), amelyen be kéne mennünk.

A Szerző vallomása szerint „nem sok újdonság van” munkájában (7. o.). Szerénysége tiszteletre méltó, ám indokolatlan. Jézus tanításában sincs semmi újdonság, csak éppen kétezer éve nemigen ismerjük, és még kevesebben követjük.

Ebben a könyvben is Jézus áll a középpontban az ő alakja, tanítása és tettei, de a tanulmányok többségében közvetve jutunk el hozzá, nevezetesen azt vizsgálva, hogy az evangélisták milyen eszközökkel juttatták kifejezésre a saját, az eredeti valóságot megváltoztató vagy Jézus felfogásától eltérő teológiájukat. Az alábbi példa szolgáljon ízelítőül: Annak érdekében, hogy az eredeti beteggyógyításból halott-feltámaszlást csinálhasson. Jairus lányának történetében (Lk 8,40-42.49-56) Lukács csupán a most vizsgált szempontból! négyszeresen megváltoztatta Márk szövegét (Mk 5.21-24.35-43): a) Márk azt írja, hogy a lány „3 véget járja”. Lukács azt mondja. „haldoklóit”. b) Márknál azt a hirt hozzák Jairus házából, hogy „meghalt” („beállt a halál”). Lukács azt írja, hogy „halott”, (ami itt a halál

visszavonhatatlanságát, vég-érvényességét fejezi ki), c) Jézus kijelentését követően, hogy „a gyermek nem halt meg. hanem alszik”. Márk csak annyit ír, hogy „erre kinevették”. Lukács azonban betoldja: „...mert tudták, hogy meghalt”. Jézusnak a lányhoz intézett felszólítása „Gyermekem, ébredj fül?” után Lukács betoldja: „erre visszatért a szelleme”, s ezzel azt hangsúlyozza, hogy a gyermek voltaképpen már a túlvilágról tért vissza. Kutatásaim során sokszorosan igazolódott számomra az egykori geri rabbi vallomásának az evangéliumokra is érvényes, mély igazsága „Gyerekkoromban nem voltam hajlandó elmélyedni a nyelvtan tanulmányozásában, mert úgy véltem, hogy az is csak egy tudomány a sok közül. Később azonban ráadtam a fejemet amikor észrevettem, hogy azon nyugszanak a Tóra titkai.”

Gromon András

BABITS MIHÁLY

ÚJ ESZTENDŐ

1918.

Idegeimen apokaliptikus
zene tombol, bábeli gyermekágy
a világ, véres lében remeg és
csikorog - ó jaj! ki a kínokban
ki a kínokban vajudó? Én vagyok,
te vagy, mi vagyunk, egy lett mindenki
e kínok apokalipszisában, e
véres ágy vonaglásában, rángunk és
futkosunk, patkánymódra, óriás
talpak alatt, jaj! véres és vértelen
kaszák villódnak a tetemszagú
légben, és torkon lehel a ragály
csontpalotákból idegen zene szól
viharok paradicsoma kibomlik.

Mit szólsz ég és föld? Mit rántasz, iszonyú
új esztendőbe, ég? A föld hallgat és
zordan karikáz sötét telében - de egyszer
ébrednie kell, és akkor mit mond majd
változatlan szép tavaszával, mit mond
feldúlt erdeivel, mit mond eleven
erőivel, mit mond rettenetes
ugarain kisarjadó vadvirágok
ezer beszédes szemével - Ember,
te züllött, véres, rossz kártyás, éji veszett
játékból a réten ocsudva - hogy fogsz
a vadvirágok szeméibe nézni?

X-X-X-X